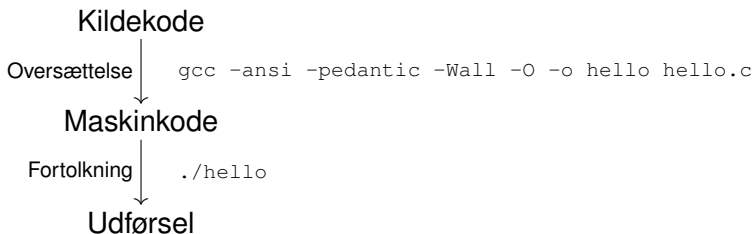

Programmering i C

Lektion 5

28. september 2009

- 1 Introduktion og Kontrolstrukturer
- 2 Funktioner
- 3 Datatyper
- 4 Pointers
- 5 Opsummering (i dag)


```
#include <stdio.h>

int main( void) { /* helloworld.c */

    printf( "Hello , world!\n");
    return 0;
}
```

- en **variabel** er en navngiven plads i computerens lager
- en variabel kan indeholde en værdi af en bestemt type
- variables værdier kan ændres ved **assignment**-kommandoer
- variable skal **erklæres** før brug

```
#include <stdio.h>
```

```
int main(void) { /* variable.c */  
    int a, b, c;  
    a = 5;  
    b = 3;  
    c = a / b;  
    printf( "%d divideret med %d giver %d\n",  
            a, b, c);  
    printf( "Hov, hvad er nu det?\n");  
    return 0;  
}
```

- en **variabel** er en navngiven plads i computerens lager
- en variabel kan indeholde en værdi af en bestemt type
- variables værdier kan ændres ved **assignment**-kommandoer
- variable skal **erklæres** før brug

```
#include <stdio.h>
```

```
int main(void) { /* variable2.c */  
    int a = 5, b = 3, c;  
    c = a / b;  
    printf("%d divideret med %d giver %d\n",  
           a, b, c);  
    printf("Hov, hvad er nu det?\n");  
    return 0;  
}
```

- en **variabel** er en navngiven plads i computerens lager
- en variabel kan indeholde en værdi af en bestemt type
- variables værdier kan ændres ved **assignment**-kommandoer
- variable skal **erklæres** før brug
- variable skal **altid** tildeles startværdier

```
#include <stdio.h>
```

```
int main(void) { /* variable-noinit.c */  
    int a, b, c;  
    c = a / b;  
    printf("%d divideret med %d giver %d\n",  
           a, b, c);  
    printf("Hov, hvad er nu det?\n");  
    return 0;  
}
```

heltal	reelle tal	tegn	streng
short	float	char	char *
int	double		
long	long double		

```
#include <stdio.h>
```

```
int main(void) { /* variable-float.c */
  int a = 5, b = 3;
  double c;
  c = (double)a/ b;
  printf("%d divideret med %d giver %f\n",
        a, b, c);
  printf("Det var bedre!\n");
  return 0;
}
```

```
#include <stdio.h>

int main(void) { /* elefant.c */
    int a = 1;
    printf("%d elefant kom marcherende, \
hen ad edderkoppens fine spind\n", a);

    while (a <= 10) {
        a = a + 1;
        printf("%d elefanter kom marcherende, \
hen ad edderkoppens fine spind\n", a);
    }

    return 0;
}
```


assignment/tildeling

$$c = a / b$$

expression/udtryk

Udtryk:

- 7
- x, a, b
- a + b, a - b
- a * b, a / b, a % b
- a < b, a <= b, a == b etc. (boolske udtryk)

rest ved (heltals)division

Prioritering: * beregnes før + etc.:

$$3 + 5 * 7 = 3 + (5 * 7)$$

Associering: Operationer med samme prioritet foretages fra venstre til højre:

$$10 - 5 - 2 = (10 - 5) - 2 \neq 10 - (5 - 2)$$

- $a = i + 5$: udtrykket $i + 5$ beregnes, og a tildeles den beregnede værdi
- dvs. $+$ har højere prioritet end $=$
- men i C er $a = i + 5$ også et **udtryk**! Udtrykkets værdi er ligeledes $i + 5$

⇒ misbrug:

```
#include <stdio.h>
```

```
int main(void) { /* misbrug.c */  
    int a, b, c;  
    a = b = c = 7;  
    printf("a: %d, b: %d, c: %d\n", a, b, c);  
    a = 1 + (b = 2*(c = 3));  
    printf("a: %d, b: %d, c: %d\n", a, b, c);  
    return 0;  
}
```

- increment-operator: skriv $i++$ eller $++i$ i stedet for $i = i + 1$
- decrement-operator: skriv $i--$ eller $--i$ i stedet for $i = i - 1$
- **men** det er også et udtryk ... :
  - $i = 7; a = ++i \Rightarrow i=8, a=8$
  - $i = 7; a = i++ \Rightarrow i=8, a=7 !$ Hvorfor?

- også **akkumulerende assignment-operatorer**:

$a += 5$		$a = a + 5$	
$a -= 7$		$a = a - 7$	
$a *= 4$		$a = a * 4$	
$a /= 3$		$a = a / 3$	etc.

Udskrivning med printf :

- printf(*kontrolstreng*, *parametre*)
- kontrolstreng: almindelige tegn udskrives uændret, **konverteringstegn** erstattes med parametre, som er formateret i h.t. konverteringsspecifikationen
- printf returnerer antallet af udskrevne tegn
- se `printf-eks.c`

Udskrivning med printf :

- printf(*kontrolstreng, parametre*)
- kontrolstreng: almindelige tegn udskrives uændret, **konverteringstegn** erstattes med parametre, som er formateret i h.t. konverteringsspecifikationen
- printf returnerer antallet af udskrevne tegn
- se `printf-eks.c`

Indlæsning med scanf:

- scanf(*kontrolstreng, parametre*)
- kontrolstreng (næsten) analog til printf, men parametrene skal være **adresser** på variable (**pointere**): `&a`
- scanf returnerer antallet af gennemførte indlæsninger
- se `scanf-eks.c`

Et større eksempel:

```
#include <stdio.h>

#define PI 3.141592653589793

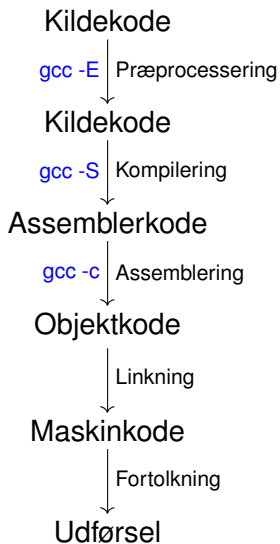
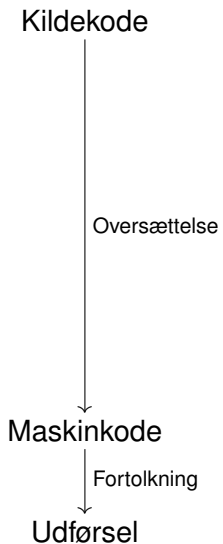
int main( void ) { /* circle.c */
    double radius;

    printf( "\n%s\n\n%s",
           "This program computes the area of a circle.",
           "Input the radius: ");

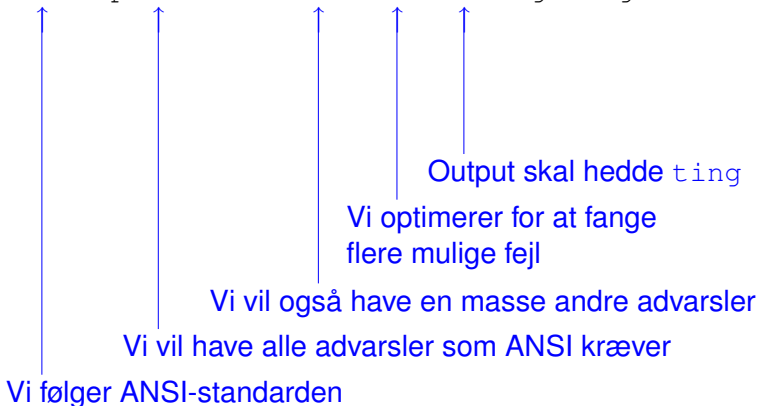
    scanf( "%lf", &radius );

    printf( "\n%s\n%s%.2f%s%.2f%s%.2f\n%s%.5f\n\n",
           "Area = PI * radius * radius",
           "      = ", PI, " * ", radius, " * ", radius,
           "      = ", PI * radius * radius );

    return 0;
}
```



```
gcc -ansi -pedantic -Wall -O -o ting ting.c
```


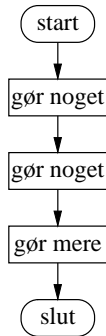

Kontrolstrukturer

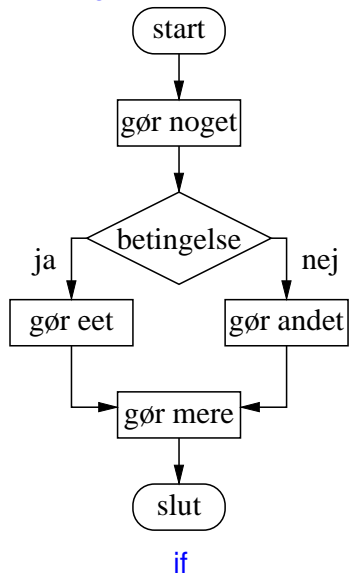
- 13 Sekventiel kontrol
- 14 Logiske udtryk
- 15 Short circuit evaluering
- 16 Udvælgelse af kommandoer

```
#include <stdio.h>

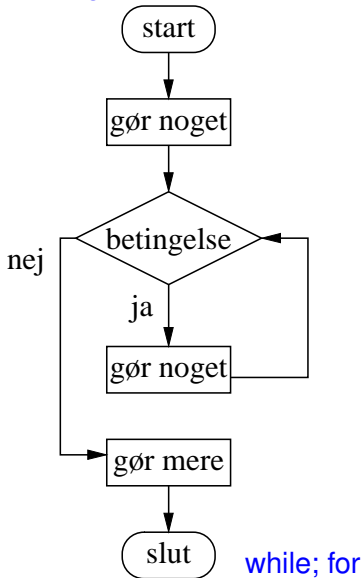
int main( void ) { /* seconds.c */
    long int input, temp, h, m, s;
    printf( "Giv mig et heltal!\n" );
    scanf( "%ld", &input );
    h= input/ 3600;
    temp= input- h* 3600;
    m= temp/ 60;
    s= temp% 60;
    printf( "\n%ld sekunder svarer til \
%ld timer, %ld minutter og %ld sekunder\n",
           input, h, m, s );
    return 0;
}
```


Udvælgelse af kommandoer:

Gentagelse af kommandoer:

Udvælgelse: `if( logisk udtryk )`

Gentagelse: `while( logisk udtryk )`

Logiske udtryk:

- $x < y$, $x \leq y$, $x \geq y$, $x > y$, $x != y$, $x == y$
- `!A`, `A && B`, `A || B`, hvor `A` og `B` selv er logiske udtryk
- har værdien *falsk* (0) eller *sandt* (1, i de fleste(!) compilere)
- `&&` har højere prioritet end `||`

⇒ brug parenteser!

(Hvad er værdien af `3==5 || 1==1 && 1==2 ?...`)

[oper.c]

```
# include <stdio.h>

int main( void) { /* lighed.c */
    int a, b, lig;

    printf( "Vi sammenligner to tal.\n\
Output 0 betyder at de er forskellige.\n\n\
Må jeg bede om to heltal?\n");
    scanf( "%d %d", &a, &b);

    lig = (a == b);

    printf( "\nOutput: %d\n", lig);
    return 0;
}
```

Observation:

- Hvis A er falsk, da er $A \& \& B$ også falsk
- Hvis A er sandt, da er $A || B$ også sandt

⇒ i udtrykket $A \& \& B$ beregnes B kun hvis A er sandt
– og i udtrykket $A || B$ beregnes B kun hvis A er falsk

- Smart, men kilde til fejl

```
# include <stdio.h>

int main(void) { /* lighed2.c */
    int a, b;
    char lig;

    printf("Vi sammenligner to tal.\n\n\
Må jeg bede om to heltal?\n");
    scanf( "%d %d", &a, &b);

    (a == b) && (lig = ' ');
    (a != b) && (lig = 'u');

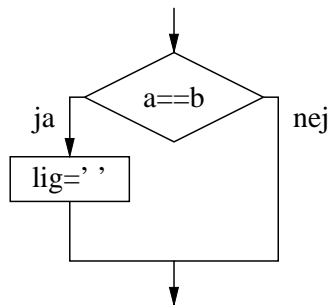
    printf("%d er %clig %d\n", a, lig, b);
    return 0;
}
```

Udvælgelse med &&:

- `(a == b) && (lig = ' ');`
- kryptisk...

Udvælgelse med if:

- `if (a== b) lig = ' ';`
- det var bedre!

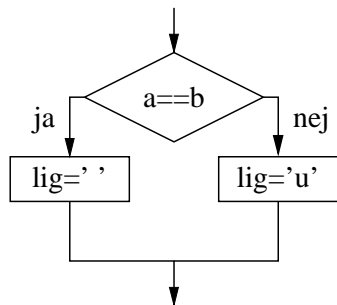

Udvælgelse med &&:

- `(a == b) && (lig = ' ');`
- kryptisk...

Udvælgelse med if:

- `if (a== b) lig = ' ';`
- det var bedre!
- `if (a==b) lig = ' ';`
`else lig = 'u';`

if (udtryk) kommando1; **else** kommando2;

- først beregnes **udtryk**
- hvis **udtryk** er sandt, udføres **kommando1**
- hvis **udtryk** er falsk, udføres **kommando2**

```
# include <stdio.h>

int main(void) { /* lighed3.c */
    int a, b;
    char lig;

    printf("Vi sammenligner to tal.\n\n\
Må jeg bede om to heltal?\n");
    scanf( "%d %d", &a, &b);

    if (a== b) {
        lig = 'l';
    } else {
        lig= 'u';
    }
    printf("%d er %clig %d\n", a, lig , b);
    return 0;
}
```

Kontrolstrukturer, 2.

- 17 Kommandoblokke; scope
- 18 Udvælgelse med if, 2.
- 19 Udvælgelse med switch
- 20 Gentagelse med while
- 21 Gentagelse med for
- 22 Opsummering

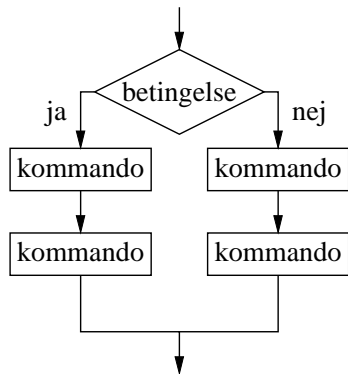
Problem: Vil gerne udvælge mellem to
blokke af kommandoer

Løsning: Sammensætning af
kommandoer:

```
if ( a== b )  
{  
    c= 1;  
    d= 2;  
}  
else  
{  
    c= 7;  
    d= 5;  
}
```

} blok

} blok

- blok = antal kommandoer omkranset af { og }
- en blok behandles som én kommando
- blokke kan indlejres i hinanden

- blok = antal kommandoer omkranset af { og }
- en blok behandles som én kommando
- blokke kan indlejres i hinanden
- i starten af en blok kan variabelerklæringer forekomme
- !! disse variable er lokale for blokken (deres scope er blokken)

- blok = antal kommandoer omkranset af { og }
  - en blok behandles som én kommando
  - blokke kan indlejres i hinanden
  - i starten af en blok kan variabelerklæringer forekomme
- !! disse variable er lokale for blokken (deres scope er blokken)

```
#include <stdio.h>
int main(void) { /* blok.c */
    int a=5;
    printf("Før: a==%d\n",a);

    { /* en blok */
        int a=7; /* deklARATION */
        printf("I: a==%d\n",a);
    }

    printf("Efter: a==%d\n",a);

    return 0;
}
```

```
#include <stdio.h>
int main(void) { /* blok2.c */
    int a=5;
    printf("Før: a==%d\n",a);

    { /* en blok */
        a=7; /* assignment! */
        printf("I: a==%d\n",a);
    }

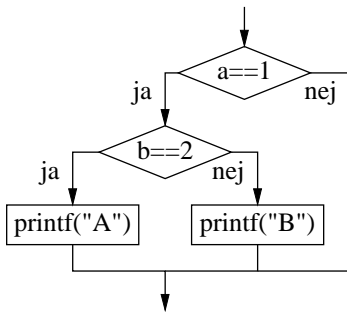
    printf("Efter: a==%d\n",a);

    return 0;
}
```

“Dangling else”-problemet:

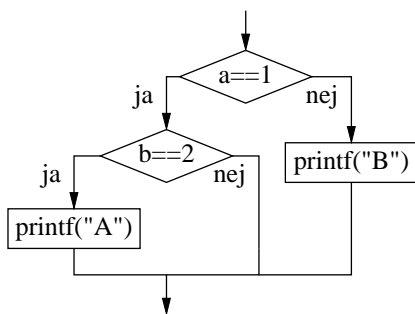
```

if (a == 1)
    if (b == 2)
        printf("A");
else
    printf("B");
  
```



```

if (a == 1) {
    if (b == 2) {
        printf("A");
    }
} else {
    printf("B");
}
  
```


- en **else** knytter sig altid til den **inderste if**
- brug kommandoblokke for at undgå tvivl!

Hvad hvis der er flere end to valgmuligheder? Brug **switch** !

```
#include <stdio.h>

int main(void) { /* switch.c */
    int a;
    char * dyr;
    printf("Giv mig et heltal!\n");
    scanf("%d", &a);

    switch (a) {
    case 1: dyr= "hest"; break;
    case 2: dyr= "gris"; break;
    case 3: dyr= "abe"; break;
    default: dyr= "ko"; break;
    }

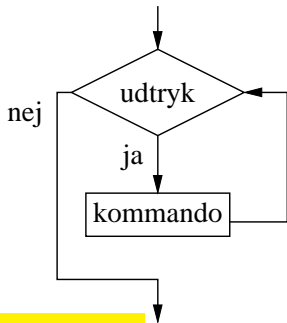
    printf("\nDu er en %s!\n", dyr);
    return 0;
}
```

```
switch (udtryk) {  
  case const1 : command1;  
  case const2 : command1;  
  ...  
  case constN : commandN;  
  default : command;  
}
```

- først beregnes **udtryk**. Resultatet skal være et heltal eller noget der ligner (f.x. en `char`)
- **udtryk** == **const_i** ⇒ **command_i** udføres. Herefter udføres **command_{i+1}** osv.
- **udtryk** != **const_i** for alle *i* ⇒ default-kommandoen udføres, og herefter de efterfølgende! Hvis der ingen **default** er, gøres ingenting.
- man ønsker næsten altid at afslutte et **case** med en **break**-kommando; så springes de efterfølgende kommandoer over.

while (udtryk) kommando;

- først beregnes **udtryk**
- hvis **udtryk** er sandt, udføres **kommando**, og løkken startes forfra
- hvis **udtryk** er falsk, afsluttes løkken


```
#include <stdio.h>
int main(void) { /* while.c */
    int h = 0;
    while (h != 1234) {
        printf("Indtast det hemmelige heltal: ");
        scanf("%d", &h);
    }
    printf("\nHurra!\n");
    return 0;
}
```

for (init; condition; update) kommando;

(den mest generelle løkkekonstruktion i C)

- 1 først udføres **init**
- 2 så beregnes **condition**, og hvis den er falsk, afbrydes
- 3 **kommando** udføres
- 4 **update** udføres, og vi springer tilbage til trin 2.

```
#include <stdio.h>
int main(void) { /* for.c */
    int i = 1;

    printf("%d elefant\n", i);
    for(i= 2; i<=10; i++) {
        printf("%d elefanter\n", i);
    }
    return 0;
}
```

- Udvælgelse
  - If
  - Switch
- Gentagelse
  - While
  - For
- Struktur
  - Komando blokke

Funktioner

- 23 Funktioner
- 24 Eksempel
- 25 Parametre
- 26 Rekursive funktioner
- 27 Parametre til main()

- at opdele et større program i mindre enheder $\Rightarrow$ funktioner
- abstraktion!
- top-down-programmering

```
type navn(parametre) {  
    deklARATIONER;  
    kommandoer;  
}
```

Et program der indlæser et tal; hvis tallet er primtal udskrives "PRIMA," ellers udskrives næste primtal:

```
#include <stdio.h>

int main (void) { /* prim.c */
    int tal;

    tal= indlaes(); // et funktionskald
    if (prim(tal)) { // et funktionskald
        printf( "PRIMA\n");
    } else {
        tal = nextPrime(tal); // endnu et
        printf("Next prime is %d\n", tal);
    }

    return 0;
}
```


At indlæse et heltal:

```
/* en funktionsdefinition */  
int indlaes(void) {  
    int tal;  
  
    printf("\nEnter a number: ");  
    scanf("%d", &tal);  
  
    return tal;  
}
```

Find ud af om et heltal er et primtal (*Er det den bedste måde at gøre det på?*):

```
int prim(int tal) {
    int isprime= 1;
    int i;

    for (i= 2; i <= tal - 1; i++) {
        if (tal % i == 0) {
            isprime = 0;
            break;
        }
    }

    return isprime;
}
```

break: Springer ud af en switch, while, do eller for

Returner næste primtal:

```
int nextPrime(int tal) {  
    tal++;  
    while (!prim(tal)) {  
        tal++;  
    }  
    return tal;  
}
```

Bemærk genbrug af prim-funktionen.

Funktioner skal erklæres før de bliver brugt:

```
#include <stdio.h>

int indlaes(void);
int prim(int tal);
int nextPrime(int tal);

int main (void) { /* prim.c */
    int tal;

    tal= indlaes(); // et funktionskald
    if (prim(tal)) { // et funktionskald
        printf( "PRIMA\n");
    } else {
        tal = nextPrime(tal); // endnu et
        printf("Next prime is %d\n", tal);
    }

    return 0;
}
```

Hele programmet: [prim.c](#)

```
type navn(parametre) {  
    deklARATIONER;  
    kommandoer;  
}
```

- En parameter i en funktions*definition* kaldes en **formel parameter**. En formel parameter er et variabelnavn.
- En parameter i et funktions*kald* kaldes en **aktuel parameter**. En aktuel parameter er et udtryk der beregnes ved funktionskaldet.

```
type navn(parametre) {  
    deklARATIONER;  
    kommandoer;  
}
```

- Antallet og typer af aktuelle parametre i kaldet skal modsvare antallet og typer af formelle parametre i definitionen.

definition: `int days_per_month( int m, int y) {`

kald: `dmax= days_per_month( m, y);`

```
type navn(parametre) {  
    deklamationer;  
    kommandoer;  
}
```

- Antallet og typer af aktuelle parametre i kaldet skal modsvare antallet og typer af formelle parametre i definitionen.
- I C overføres funktionsparametre som **værdiparametre**. Dvs.
  - værdien af parametren *kopieres* til brug i funktionen,
  - ændringer af værdien har ingen indvirkning på programmet udenfor funktionen,
  - når funktionskaldet ender, ophører værdien med at eksistere.


```
type navn(parametre) {  
    deklARATIONER;  
    kommandoer;  
}
```

- Antallet og typer af aktuelle parametre i kaldet skal modsvare antallet og typer af formelle parametre i definitionen.
- I C overføres funktionsparametre som **værdiparametre**. Dvs.
  - værdien af parametren *kopieres* til brug i funktionen,
  - ændringer af værdien har ingen indvirkning på programmet udenfor funktionen,
  - når funktionskaldet ender, ophører værdien med at eksistere.
  - Dette kan “omgås” ved brug af pointers

```
type navn(parametre) {  
    deklamationer;  
    kommandoer;  
}
```

- Antallet og typer af aktuelle parametre i kaldet skal modsvare antallet og typer af formelle parametre i definitionen.
- I C overføres funktionsparametre som **værdiparametre**. Dvs.
  - værdien af parametren *kopieres* til brug i funktionen,
  - ændringer af værdien har ingen indvirkning på programmet udenfor funktionen,
  - når funktionskaldet ender, ophører værdien med at eksistere.
  - Her er den værdi der kopieres adressen på et sted i hukommelsen

rekursiv funktion = funktion der *kalder sig selv*

Eksempel: fakultetsfunktionen: $n! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdots n = n \cdot (n - 1)!$

```
unsigned long fakultet(unsigned long n) {  
    if (n == 1) {  
        return 1;  
    } else {  
        return n * fakultet(n - 1);  
    }  
}
```

[fak.c]

– smart og kompakt måde at kode på (men nogle gange ikke særlig hurtig afvikling)

Eksempel: Fibonaccital:

$$f_1 = 1 \quad f_2 = 1 \quad f_n = f_{n-1} + f_{n-2}$$

1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, ...

```
unsigned long fibo(int n) {  
    switch(n) {  
        case 1: case 2:  
            return 1; break;  
        default:  
            return fibo(n - 1) + fibo(n - 2);  
    }  
}
```

[\[fibonacci.c\]](#)

```
int main(void) {    – en funktion!
```

Generel form: `int main(int argc, char** argv) {`

Parametrene tages fra **kommandolinien**.

- `argc` er antallet af argumenter
- `argv` er et *array af strenge* med alle argumenter; `argv[0]` er programnavnet

Eksempel: `./argtest 15 hest`

[\[argtest.c\]](#)

```
⇒ argc == 3  
   argv[0] == "argtest"  
   argv[1] == "15"  
   argv[2] == "hest"
```

Eksempel: Et faktultetsprogram der tager tallet som input på kommandolinien:

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

unsigned long fakultet(unsigned long n);

int main(int argc, char** argv) { /* fak2.c */
    char * myself= argv[0];
    unsigned long tal;
    char * endptr; /* needed for strtol */

    if (argc == 1) {
        printf("Error: %s needs one argument\n", myself);
    } else { /* convert argv[1] to int */
        tal = strtol(argv[1], &endptr, 10);
        printf("\nThe factorial of %lu is %lu\n",
            tal, fakultet(tal));
    }
    return 0;
}
```

- `http://www.cplusplus.com/reference/cstdlib/strtol/`

Datatyper

- 28 Typer
- 29 Typekonvertering
- 30 Arrays

C er et programmeringssprog med **statisk**, svag typning:

- hver variabel har en bestemt type
- typen skal deklarereres explicit og kan ikke ændres
- ved *kompilering* efterses om der er type-fejl
- mulighed for *implicitte* typekonverteringer
- også mulighed for *eksplicitte* typekonverteringer.

En variabels type bestemmer

- hvilke værdier den kan antage
- i hvilke sammenhænge den kan bruges

Typer i C:

- `void`, den tomme type
- skalære typer:
  - aritmetiske typer:
    - heltalstyper: `short`, `int`, `long`, `char!`; `enum`
    - kommatals-typer: `float`, `double`, `long double`
  - pointer-typer
- sammensatte typer:
  - array-typer
  - `struct`

[typer.c]

- Boolean values
- <http://www.lysator.liu.se/c/c-faq/c-8.html>

```
#include <stdio.h>

typedef struct {
    unsigned int alder;
    int penge;
    char* navn;
} Person;

int main( void ) { /* struct.c */

    Person p1;
    p1.alder = 30;
    p1.penge = -300;
    p1.navn = "Ulrik Nyman";

    printf("%s er %d år og har %d penge",
           p1.navn, p1.penge, p1.penge);

    return (0);
}
```

Type	Bytes	Bits	Range	
short int	2	16	-32,768 -> +32,767	(32Kb)
unsigned short int	2	16	0 -> +65,535	(64Kb)
unsigned int	4	32	0 -> +4,294,967,295	(4Gb)
int	4	32	-2,147,483,648 -> +2,147,483,647	(2Gb)
long int	4	32	-2,147,483,648 -> +2,147,483,647	(2Gb)
signed char	1	8	-128 -> +127	
unsigned char	1	8	0 -> +255	
float	4	32		
double	8	64		
long double	12	96		

- implicitte konverteringer:
  - *integral promotion*: `short` og `char` konverteres til `int`
  - *widening*: en værdi konverteres til en mere præcis type
  - *narrowing*: en værdi konverteres til en *mindre* præcis type. Information går tabt!

[conversions.c]

- eksplicitte konverteringer: ved brug af `casts`

```
for ( i = 2; i <= (int) sqrt(x); i++) {
```

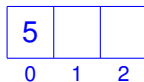
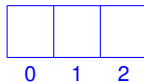
Et **array** er en tabel af variable af samme type der kan tilgås via deres indeks.

```
int tal[3];
```

```
tal[0]=5;
```

```
tal[1]=4;
```

```
tal[2]=tal[0]+tal[1];
```


- et array skal deklareres med angivelse af *type*, og helst også *størrelse*: *type a[N]*
- laveste indeks er **0**, højeste er $N - 1$
- indgangene lagres *umiddelbart efter hinanden*

Pas på! C ser ikke efter om et indeks man forsøger at tilgå ligger indenfor arrayets grænser:

```
#include <stdio.h>

int main(void) { /* array-bad.c */
    int a[3];

    /* Menigsløst resultat */
    printf("%d\n", a[3]);

    /* FARLIGT! */
    /* a[3]= 17; */

    return 0;
}
```

Programmet skriver i et hukommelsesområde det ikke har reserveret! I bedste tilfælde er det kun programmet der crasher ...

Scope

- 31 Scope
- 32 Storage class
- 33 Memorising

Scope (“virkefelt”) af en variabel er de dele af programmet hvor variabelen er kendt og tilgængelig.

- I C:
- Scope af en variabel er den blok hvori den er erklæret
  - Variable i en blok “skygger” for variable udenfor der har samme navn

⇒ *huller i scope!*

Eksempel fra lektion 1:

```
#include <stdio.h>
int main(void){ /* blok.c */
    int a=5;
    printf("Før: a==%d\n",a);

    { /* en blok */
        int a=7; /* deklARATION */
        printf("I: a==%d\n",a);
    }

    printf("Efter: a==%d\n",a);

    return 0;
}
```

Storage class af variable medvirker til at bestemme deres scope.

- **auto** (default): lokal i en blok
- **static**: lokal i en blok, *men bibeholder sin værdi* fra én aktivering af blokken til den næste. Eksempel:

```
#include <stdio.h>

int nextSquare(void) {
    static int s= 0;
    s++;
    return s*s;
}

int main(void) {
    int i;
    for(i = 1; i <= 10; i++) {
        printf("%d\n", nextSquare());
    }
    return 0;
}
```

Tilbage til Fibonaccital:

$$f_1 = 1 \quad f_2 = 1 \quad f_n = f_{n-1} + f_{n-2}$$

```
unsigned long fibo(int n) {  
    switch(n) {  
        case 1: case 2:  
            return 1; break;  
        default:  
            return fibo(n - 1) + fibo(n - 2);  
    }  
}
```

Problem: kører meget langsomt pga. utallige genberegninger

Løsning: Husk tidligere beregninger vha. et static array
(“*dynamisk programmering*”)

Memoriseret udgave af fibo:

[fibonacci.c]

```
unsigned long fibo(int n) {  
  
    unsigned long result;  
    static unsigned long memo[MAX];  
        /* this gets initialised to 0 ! */  
    switch(n) {  
    case 1: case 2:  
        return 1; break;  
    default:  
        result = memo[n];  
        if (result == 0) { /* need to compute */  
            result = fibo(n - 1) + fibo(n - 2);  
            memo[n] = result;  
        }  
        return result;  
    }  
}
```

Programmeringsstil

- 34 Udseende
- 35 Kommentarer
- 36 Symbolske konstanter

C er et programmeringssprog i **fri format**, dvs. stor frihed mht. *formatering*: mellemrum, tabs og lineskift kan indsættes (og udelades) næsten overalt.

⇒ eget ansvar at koden er letlæselig!

- indentér!
- brug mellemrum omkring operatorer
- sæt afsluttende } på deres egen linie
- inddel koden i logiske enheder vha. tomme linier
- en masse andre (og til dels modsigende!) konventioner

⇒ find din egen stil!

Sætning: Kode er sværere at læse end at skrive.

⇒ brug *mange* kommentarer.

```
/* en kommentar der  
fylder 2 linier */
```

(Det er ikke kun *andre* der skal kunne forstå din kode; måske er det *dig selv* der 4 uger efter forsøger at finde ud af hvad det her program gør.)

- kommentér hver enkelt funktion
- indsæt programmets navn i en kommentar
- skriv en kommentar om hvad det her program gør (medmindre programmet selv fortæller det)
- hvis en kodelinie tog specielt lang tid at skrive, er den nok også svær at forstå. Skriv en kommentar.
- fortæl hvad variablene betyder

Hvis der er en konstant i dit program der ikke er lig 0 eller 1, vil du sandsynligvis lave den værdi om senere.

⇒ definér konstanten **symbolsk** vha. præprocessoren:

```
#define SVAR 42
```

og referér til det symbolske navn i koden:

```
printf( "The answer is %d", SVAR );
```

– Præprocessoren erstatter, som det *første* skridt, *inden* kompilering, alle forekomster af SVAR i koden med 42, undtagen hvis SVAR står som del af en streng.

Pointers

- 37 Pointers
- 38 Referenceparametre

Husk: “En variabel er en navngiven plads i computerens lager.”

En **pointer** er en “pegepind” der *peger* på denne plads.

Husk: “En variabel er en navngiven plads i computerens lager.”

En **pointer** er en “pegepind” der *peger* på denne plads.

Declaring a pointer:

```
int* ptr_example; // Declares a pointer to an int.
```

Husk: “En variabel er en navngiven plads i computerens lager.”

En **pointer** er en “pegepind” der *peger* på denne plads.

Declaring a pointer:

```
int* ptr_example; // Declares a pointer to an int.
```

Getting the address of a variable:

```
int my_int = 3;  
ptr_example = &my_int. // makes ptr_example point to  
                        // the address of my_int.
```

Husk: “En variabel er en navngiven plads i computerens lager.”

En **pointer** er en “pegepind” der *peger* på denne plads.

Declaring a pointer:

```
int* ptr_example; // Declares a pointer to an int.
```

Getting the address of a variable:

```
int my_int = 3;  
ptr_example = &my_int. // makes ptr_example point to  
                       // the address of my_int.
```

Dereferencing:

```
*ptr_example = 2; // Sets the value of the data  
                 // pointed to by ptr_example.
```

- `&j` betegner *adressen* af variabelen `j`
  - `*pti` betegner den *værdi*, som `pti` *peger på*
- ⇒ `*&i` er det samme som `i` (og `&*pti` er det samme som `pti`)
- `*` = **dereference**, `&` = **reference**

Eksempel:

```
int* ptr_example; // Declares a pointer to an int.  
int *ptr_example; // Declares a pointer to an int.  
int* ptr2, ptr3;  
  
int main (void) {  
    ptr3 = 5;  
    ptr2 = 5; // gives warning  
}
```


- *s should be sticky.

Eksempel:

```
int* ptr_example; // Declares a pointer to an int.  
int *ptr_example; // Declares a pointer to an int.  
int *ptr2, ptr3;  
  
int main (void) {  
    ptr3 = 5;  
    ptr2 = (int*) 5; // using a cast  
                    // still not a good idea.  
}
```

- `&j` betegner *adressen* af variabelen `j`
  - `*pti` betegner den *værdi*, som `pti` peger på
- ⇒ `*&i` er det samme som `i` (og `&*pti` er det samme som `pti`)
- `*` = dereference, `&` = reference

Problem: Funktioner i C kan ikke ændre på deres parametre (og give ændringer tilbage til hovedprogrammet) – værdiparametre.

Problem: Funktioner i C kan ikke ændre på deres parametre (og give ændringer tilbage til hovedprogrammet) – værdiparametre.

Løsning: Kald funktionen med **pointers** som parametre:

Problem: Funktioner i C kan ikke ændre på deres parametre (og give ændringer tilbage til hovedprogrammet) – **værdiparametre**.

Løsning: Kald funktionen med **pointers** som parametre:

Eksempel: en funktion der bytter om på to heltal:

```
void swap(int *x, int *y) {  
    int tmp;  
    tmp = *x;  
    *x = *y;  
    *y = tmp;  
}
```

Bemærk at swap ikke laver om på de to pointers; kun på de værdier de peger på!

[\[swap.c\]](#)

Eksempel: en funktion der bytter om på to heltal:

```
int main(void) {  
    int a = 3, b = 7;  
  
    printf("Before: %d %d\n", a, b);  
    swap(&a, &b);  
    printf("After:  %d %d\n", a, b);  
  
    return 0;  
}  
  
void swap(int *x, int *y) {  
    int tmp;  
    tmp = *x;  
    *x = *y;  
    *y = tmp;  
}
```

Arrays

- 39 Arrays
- 40 Arrays og pointerere
- 41 Eksempel
- 42 Out of bounds

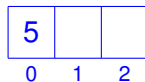
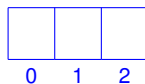
Et **array** er en tabel af variable af samme type der kan tilgås via deres indeks.

```
int tal[3];
```

```
tal[0]=5;
```

```
tal[1]=4;
```

```
tal[2]=tal[0]+tal[1];
```


- et array skal deklareres med angivelse af *type*, og helst også *størrelse*: `type a[N]`
  - laveste indeks er **0**, højeste er $N - 1$
  - indgangene lagres *umiddelbart efter hinanden*
- ⇒ `&a[k] == &a[0] + k*sizeof(type)`

I C er et array det samme som en konstant pointer til dets første indgang:

```
#include <stdio.h>

int main (void) { /* array-pt.c */
    int a[3], i;

    *a = 5;
    *(a + 1) = 4;
    *(a + 2) = *a + *(a + 1);

    for (i = 0; i < 3; i++) {
        printf( "%d: %d\n", i, a[i]);
    }

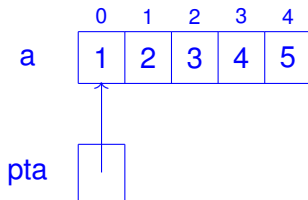
    return 0;
}
```

```
#include <stdio.h>

/* array-pt-2.c */
int main( void ) {
    int a[5]= {1, 2, 3, 4, 5};
    int *pta, i;

    pta = a; /* or, pta= &a[0]; */
    *pta = 4;
    pta++;
    *pta = *(pta - 1) * 2;
    pta += 3;
    (*pta)++;
    printf("index: %d\n", pta - a);

    for(i = 0; i < 5; i++) {
        printf("a[%d]: %d\n", i, a[i]);
    }
    return 0;
}
```

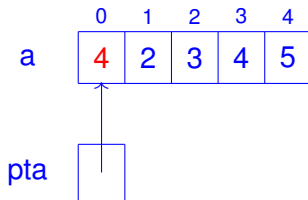


```
#include <stdio.h>

/* array-pt-2.c */
int main( void ) {
    int a[5]= {1, 2, 3, 4, 5};
    int *pta, i;

    pta = a; /* or, pta= &a[0]; */
    *pta = 4;
    pta++;
    *pta = *(pta - 1) * 2;
    pta += 3;
    (*pta)++;
    printf("index: %d\n", pta - a);

    for(i = 0; i < 5; i++) {
        printf("a[%d]: %d\n", i, a[i]);
    }
    return 0;
}
```

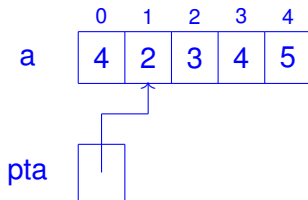


```
#include <stdio.h>

/* array-pt-2.c */
int main( void ) {
    int a[5]= {1, 2, 3, 4, 5};
    int *pta, i;

    pta = a; /* or, pta= &a[0]; */
    *pta = 4;
    pta++;
    *pta = *(pta - 1) * 2;
    pta += 3;
    (*pta)++;
    printf("index: %d\n", pta - a);

    for(i = 0; i < 5; i++) {
        printf("a[%d]: %d\n", i, a[i]);
    }
    return 0;
}
```

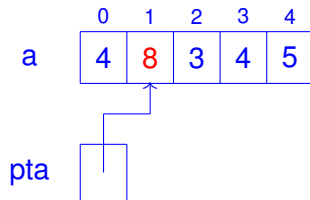


```
#include <stdio.h>

/* array-pt-2.c */
int main( void ) {
    int a[5]= {1, 2, 3, 4, 5};
    int *pta, i;

    pta = a; /* or, pta= &a[0]; */
    *pta = 4;
    pta++;
    *pta = *(pta - 1) * 2;
    pta += 3;
    (*pta)++;
    printf("index: %d\n", pta - a);

    for(i = 0; i < 5; i++) {
        printf("a[%d]: %d\n", i, a[i]);
    }
    return 0;
}
```

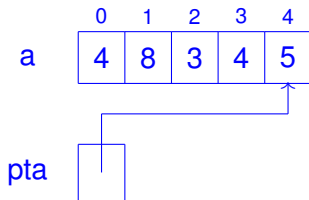


```
#include <stdio.h>

/* array-pt-2.c */
int main( void ) {
    int a[5]= {1, 2, 3, 4, 5};
    int *pta, i;

    pta = a; /* or, pta= &a[0]; */
    *pta = 4;
    pta++;
    *pta = *(pta - 1) * 2;
    pta += 3;
    (*pta)++;
    printf("index: %d\n", pta - a);

    for(i = 0; i < 5; i++) {
        printf("a[%d]: %d\n", i, a[i]);
    }
    return 0;
}
```

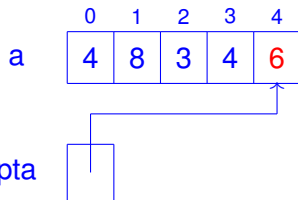


```
#include <stdio.h>

/* array-pt-2.c */
int main( void ) {
    int a[5]= {1, 2, 3, 4, 5};
    int *pta, i;

    pta = a; /* or, pta= &a[0]; */
    *pta = 4;
    pta++;
    *pta = *(pta - 1) * 2;
    pta += 3;
    (*pta)++;
    printf("index: %d\n", pta - a);

    for(i = 0; i < 5; i++) {
        printf("a[%d]: %d\n", i, a[i]);
    }
    return 0;
}
```

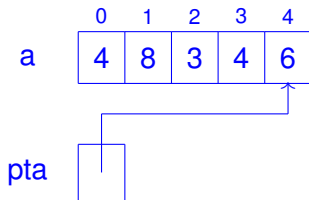


```
#include <stdio.h>

/* array-pt-2.c */
int main( void ) {
    int a[5]= {1, 2, 3, 4, 5};
    int *pta, i;

    pta = a; /* or, pta= &a[0]; */
    *pta = 4;
    pta++;
    *pta = *(pta - 1) * 2;
    pta += 3;
    (*pta)++;
    printf("index: %d\n", pta - a);

    for(i = 0; i < 5; i++) {
        printf("a[%d]: %d\n", i, a[i]);
    }
    return 0;
}
```


Pas på! C ser ikke efter om et indeks man forsøger at tilgå ligger indenfor arrayets grænser:

```
#include <stdio.h>

int main(void) { /* array-bad.c */
    int a[3];

    /* Menigsløst resultat */
    printf("%d\n", a[3]);

    /* FARLIGT! */
    /* a[3]= 17; */

    return 0;
}
```

Programmet skriver i et hukommelsesområde det ikke har reserveret! I bedste tilfælde er det kun programmet der crasher . . .

Streng

- 43 Streng
- 44 Eksempel
- 45 Noter
- 46 `string.h`

En **streng** i C er et *nulafsluttet* array af chars:

```
char s[] = { 'A', 'a', 'l', 'b', 'o', 'r', 'g', '\0' };
```

eller tilsvarende, en *pointer* til char:

```
char *s;  
s = "Aalborg";
```

Følgende initialisering går også:

```
char s[] = "Aalborg";
```

Men som *assignment* er den gal:

```
char s[];  
s = "Aalborg";
```

[[streng-init.c](#)]

Lav alle forekomster af 'a' om til 'i':

```
#include <stdio.h>

int main( void ) { /* abrakadabra.c */
    char s[] = "abrakadabra"; /* virker */
    /* char *s = "abrakadabra"; */ /* virker IKKE */
    char *p;

    printf("%s\n", s);
    p = s;
    while (*p != '\0') {
        if (*p == 'a') {
            *p = 'i';
        }
        p++;
    }

    printf("%s\n", s);
    return 0;
}
```

- en streng kan defineres som et **array** af **char** eller en **pointer** til **char**
- begge er *nulafsluttet*: sidste indgang er `'\0'` ("*sentinel*")
- i strenge der er defineret som et **array**, kan tegnene ændres
- i strenge der er defineret som en **pointer**, kan tegnene *ikke* ændres
- **tegnet 'a'** er forskellig fra **strengen "a"**:
`'a' = 97`   `"a" = ['a', '\0']`
- **den tomme streng**: `"" = ['\0']`

Biblioteket `string.h` leverer funktioner til håndtering af strenge:

- **int** `strcmp( char *s, char *t)`
sammenligner `s` og `t` i *leksikografisk* orden
< 0: `s` kommer *før* `t`
= 0: `s` er *lig med* `t`
> 0: `s` kommer *efter* `t`
- **unsigned int** `strlen( char *s)`
returnerer antallet af tegn i `s` (minus `'\0'`)
- **char ***`strcpy( char *s, char *t)`
kopierer `t` til `s`
returnerer en pointer til `s`
Pas på: Hvis der ikke er plads nok i `s`, går det galt!
- **char ***`strcat( char *s, char *t)`
tilføjer `t` til slutningen af `s`
returnerer en pointer til `s`
samme kommentar som for `strcpy`
- *og en del flere*

[[streng-eks.c](#)]